

De joglars

per Magda Recolons

companyia *Trois Suisses*, que distribueix cinc milions de catàlegs l'any.

Quan, ja de nit, sortia de rebre l'encàrrec dels Mitterrand, va veure al carrer unes butaques velles que algú hi havia deixat perquè l'escombriaire les retirés. En prengué una i la va utilitzar de model per a dissenyar la cadira del despatx del president: *No és la cadira d'un rei ni d'un faraó*, diu ell mateix a l'astorat auditori; *gairebé no és res...*

Torna-ho a fer, li diria Mies, i pensaria irònicament: *La cadira d'un rei és la Barcelona!*

Aquest xicotàs, Starck, és un dissenyador democràtic: es preocupa més dels cambrers -encara que hagi de tenir els parroquians estintolats sobre tripodes- que del propi president de la *Republique*.

Vint-i-tres de maig a les 8 del vespre. Amb el meu cosí, el jove arquitecte Ricard Perich, sortim de la Fundació Miró. A les estribacions de Montjuïc veiem les primeres -horribles, brutals- parets mitjaneres del Poble Sec. Després dels croquis, els plànols, les maquetes i les fotografies de les obres de van der Rohe, del seu discurs dels montants, el vidre, el marbre i la fusta, de la seqüencialitat, trobem la trista realitat del suburbi. De la dignitat i el bon ofici d'un gran mestre passem a la llei de la selva: al *cambalache* de la *pela* i del pam quadrat.

Dels "països" pintats a Itàlia de l'*Espanòletto*, i dels paisatges d'en Vancells pintats a Terrassa 250 anys després, passem al nostre entorn actual *profundament malmès que no solament es contempla i es travessa, sinó que essencialment es compra i es ven*, com diu Àngel Arisó al seu llibre "La transformació del paisatge terrassenc", Biblioteques Soler i Palet, Terrassa, 1982.

De la cadira *Barcelona* a les lleugeres, desmontables, plegables, apilables i no per això precisament barates, del motorista.

Mentre continuem baixant la muntanya de Montjuïc penso que les coses s'han de mirar amb la suficient perspectiva històrica. Si des dels temps de Ribera fins avui, a les portes de l'any 2000, han passat tres segles i mig, em plantejo la hipòtesi que un home dotat encara de cultura, sentit estètic, sensibilitat i intuïció tingui, suposem que l'any 2350, davant seu dues obres, dos objectes d'autor desconegut però misteriosament conservats, i se li apunti la possibilitat que puguin ser un parell de *van der rohes* o dos *starcks*. ¿Com serà la cadira en què s'asseurà per pensar-s'ho?

Al segle XVIII els joglars ja no eren ben iguals que els de la Provença o del Tolosà o de la terra d'Agença, de l'Edat Mitjana, però sí que, en el seu fer, encara hi tenien una bona retirança. A més d'improvisar cançons i tocar músiques dolces i alegres, eren un xic funàmbuls i sabien fer uns jocs de mans molt divertits. Els recitals eren molt ben fets, propis del seu ofici. Solien venir del cor de la vella Europa i de les terres dels vikings: per això tots tenien els cabells rossos i els ulls blaus i les dones semblaven valquíries...

Rodaven pel món amb els estris de muntatge per als seus escambells de nyigui-nyogui, entre els quals no hi podia faltar la catifa daurada d'origen persa, vella i bruta perquè no l'estovaven mai; amb un tou de pols que hi havia que podia fer de matalàs amortidor en el cas que algun equilibrista caigués des de la corda. De catifes com aquesta, esfilagarsades i revellides, les companyies de joglars solien usar-ne perquè val a dir que, totes elles, les passaven molt magres.

Un dia van actuar, convidats en una gran ciutat de la dolça França, uns coneguts cantautors de gran prestigi: la joglaressa Dàtcher i el joglar Cook-Llell. Muntaren de pressa i corrents, una mena d'entarimat amb un pal.li al damunt. A l'hora del recital tot semblava que anés d'allò més bé però, amb aquestes, cauen els pals, s'esfondra la

tarima i ja tenim els dos joglars entortolligats i colgats per la vela del pal.li. Quin aldarull! Xiulades i bombardeig d'ous i tomàquets i d'altres productes, a dojo...

Tot d'una comença d'enlairar-se la catifa amb els dos cantaires al damunt. Els espectadors queden bocabadats i criden:

- Mireu, mireu! Una catifa voladora.

La catifa no és que anés a una velocitat supersònica, però... Déu n'hi do! Aviat, cel amunt i llegües enllà, comencen d'atalaiar-se els blancs penyals de Dover... Aterren a l'illa d'Anglia i la joglaressa Dàtcher exclama: -Aquí m'hi quedo jo! És el meu país i hi tinc amics i bona clientela. Aquí l'escenari no s'esfondrarà... Adéu!

Joglar Cook-Llell diu uns mots cabalístics a la catifa i, ara tot sol, segueix el viatge enfilant vers els Pirineus Orientals, cap al país dels arrauxats pel vent de tramuntana... Una poca estona més i la catifa va perdent velocitat i altura, i comença de planar.

A la terra s'hi veuen unes grans banderoles i gonfanons amb uns escrits que el joglar volador no pot llucar prou bé fins que la catifa s'apropa més al sòl. I mai no dirieu què llegeix. Unes lletres grosses diuen: VINE AL MERCAT, XATO!

Davant d'aquest eslògan tan cordial, joglar Cook-Llell pensa: -Aquí sí que hi podré actuar, amb aquesta rebuda tan bona que em fan... Ja m'espavilaré perquè em muntin bé l'envelat i, si pot ser, que no em costi ni una pela.